

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > JÄRELVAADATAV: Riigikohtus arutati avalikul istungil nn ANOM tõendite lubatavust

JÄRELVAADATAV: Riigikohtus arutati avalikul istungil nn ANOM tõendite lubatavust

23. oktoober 2024

23. oktoobril arutati Riigikohtu istungil, kas Ameerika Ühendriikidelt õigusabitaotluse alusel saadud ANOM sõnumid on Eesti kohtumenetluses tõendina lubatavad. Kahes Riigikohtusse jõudnud kriminaalasjas on ANOM sõnumid üheks peamiseks süüstavaks tõendiks narkokuritegudes.

Operatsiooni Trojan Shield raames arendas Ameerika Ühendriikide Föderaalne Juurdlubüroo (FBI) välja mobiiltelefonide sõnumirakenduse ANOM, millega sai saata krüpteeritud teksti-, foto-, video- ja audiosõnumeid. Kasutajate teadmata kopeeris ANOM sõnumirakendus kõik nende poolt saadetud sõnumid ja edastas need selleks ettenähtud serverisse, mis asus seni avalikustamata riigis. Osutatud riik tegi omakorda ANOM seadmete sõnumivahetuse kättesaadavaks Ameerika Ühendriikidele.

Riigikohtu kriminaalkolleegiumi kohtuniku Heili Sepa sõnul on põhiküsimus, kas Ameerika Ühendriikidelt saadud ANOM sõnumeid saab Eesti kriminaalmenetluses tõendina kasutada. „Selle üle, kas nn ANOM tõenditele tuginedes saab kedagi kuriteos süüdi mõista, on viimastel aastatel pidanud arutlema mitmed Euroopa riigid, seal hulgas näiteks Soome ja Rootsi. Mitmel pool on kohtuvaidlus nende tõendite lubatavuse üle veel pooleli,“ rääkis Sepp.

Ka Eesti kohtud pole olnud selles ühel meelel. Maakohtud leidsid, et tegemist on lubatavate tõenditega ja ringkonnakohtud asusid vastupidisele seisukohale. „Riigikohus peabki nüüd viimase instantsina hindama, kas ANOM tõendite kasutamine on Eesti õigusega kooskõlas ja vastab meie kriminaalmenetluse põhimõtetele,“ lisas Sepp.

Avaliku istungi veebiülekanne onjärelvaadatav[1].

Teate sisestas:

Sandra Sommer

pressiesindaja

5333 9846, 730 9042

sandra [dot] sommer@riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/avalik-istung-1-21-7384>

Lingid

[1] <https://www.youtube.com/live/HfBl21o8Igw?si=-b2a0XHVt9U-iaek>